

RÖVID HIREK

HAMBURG. A bombagi „Izr. Familienblatt“ legutóbbi számban érdekes rovatot vezetett be...

BADEN. A kormány általános vágatási tilalmat rendelt el.

LEMBERG. A sorozatos antiszemita kilengések következtében a kormány rendeletet adott ki...

RIGA. Lettországi antiszemita lapok és lázító propaganda kezdtek a tavaszi robbanás ellen...

JERUZSÁLEM. Februárban 1581 zsidó vándorolt be Palesztinába. A jeruzsálemi és tel-avivi zsidó konzulátusok épületeire kilétek a horogkeresztes lobogók...

BERLIN. Walter Schäffer, a berlini rádió főmérnöke, akit a Hitler-kormány megfosztott az állásától zsidó volt miatt...

FRANKFURT. A vágatási tilalmat ide is kiterjesztették. Két héten belül másodikban törnek be a frankfurti zsinagógába...

ANTWERPEN. Az antwerpeni tözsdén felhívásokat osztogattak, amelyekben a kereskedőket felhívják a német áruk bojkottálására...

AMSZTERDAM. A holland királynő dr. L. R. Wissler, a semmitűzők alelnökévé nevezték ki...

BEREGSZÁSZ. Az orth. izr. hitközség pászka-szüntéjében tűz ütött ki 700 kg. pászka megsemmisült...

PÁRIS. Párisban egy komité alakult a németországi zsidó üldözöttek segélyezésére...

MOSZKVA. 35 halálrejtelt között 3 zsidó is szerepelt. A 22 ellőtt közül, akik 10 évi börtönt kaptak...

TUNISZ. Nagy tiltakozás demonstrációk folytak a német antiszemita kilengések miatt...

WÜRTEMBERG. A városi tanács életbe léptette a vágatási tilalmat.

VARSÓ. Hozzávetőleges számítás szerint eddig 19.000 zsidó hagyta el Németországot területét...

BÉCS. Az elmúlt héten Semmeringben véres antiszemita összeütközések voltak. Az ausztriai zsidó frontarcosok helyiségében az elmúlt napokban házkutatást tartott a rendőrség...

BONN. A helyi városparancsnok vágatási tilalmat léptetett életbe.

HESSÉN. III is elrendelték a rituális vágatási tilalmat.

DÜSSELDORF. A főpolgármester vágatási tilalmat rendelt el Düsseldorf területére.

PRAGA. A prágai zsidó hitközség 250.000 koronát jegyzett munkás kölcsonkötvényekre és felhívja a hitközség tagjait is, hogy lehetségük szerint minél több kötvényt jegyezzenek.

Nincsen zsidó a német Reichstagban. Berlin. Az elmúlt héten, szerdán ült össze a német Reichstag és ugyanakkor a porosz parlament is...

A jó háziasszonynak. Zsemlegombóc lekvárral: 8 személyt beültetni és passzírozni, 2 tojás, 60 gramm Ceres, cukor, só, citromhéj és annyi zsemlyemorssa...

MIMELFI & KANDEL cégnél Oradea, Piața Mihai Viteazul

A kis és nagyiparban szükséges nyersanyagok, mint: Savak, Fesztékek, Sók, Anilinkok, Alkálisok, Szórnó-fesztékek, Nátrium-sók, Indigó, Olejek, Szappangyökér, Zsiradékok, Naphtalin, Vicszok, Barium, Parafin, Calcium carbonat, Stearin, Bányatermékek

Uilmann József és Fia cég vegyiáru-importhoz Oradea, Telefon 6 77

HÁZIASSZONYOK!! Takarításhoz szükséges festék és háztartási szükségletek, u. m.: butorlakk, padlóakkok, stb. legolcsóbban „LAKMUS“ festékkereskedésben Oradea, Zöldfa-ucca 10

Husvétli szűkegységű fűszererő szükségletét legolcsóbban vásárolhatja WEINSTEIN TESTVÉREK cégnél ORADEA, Zöldfa-ucca 19.

Grósz Hermannál Kapucinus-ucca 5. Primária Municipiului Oradea, „Serviciul Economic“ No. ad. 7612-7019-7947/1933.

Hirdetmény. Oradea polgármesteri hivatala négy városi bérletkérésre hirdet árverést. Kiadó dr. Zigré Miklós 8 szobás lakása az Apolló-épület 1. emeletén...

Hirdetmény. Oradea polgármesteri hivatala négy városi bérletkérésre hirdet árverést. Kiadó dr. Zigré Miklós 8 szobás lakása az Apolló-épület 1. emeletén...

ZSIDÓ HUMOR ÉS TÖRTÉNETEK NAGYJAINKRÓL

A földik. A „Kszav-Szofer“ második feleségével — aki lengyel származású volt — történt, hogy a széderesténél, mely igen hosszúra nyúlt, az asztalnál elaludt...

A Merénu. Egy megtollasodott „ám hoarecz“ beállított a rabbihoz azzal a trappánks kívánsággal, hogy neki a „Merénu“ címet adományozza...

A kis és nagyiparban szükséges nyersanyagok, mint: Savak, Fesztékek, Sók, Anilinkok, Alkálisok, Szórnó-fesztékek, Nátrium-sók, Indigó, Olejek, Szappangyökér, Zsiradékok, Naphtalin, Vicszok, Barium, Parafin, Calcium carbonat, Stearin, Bányatermékek

A nikolsburgi rabbi vöröstengeri dala. A következők monda maradt Rabbi Smelke Nikolsburgerről: A burgban gonosz tervet forraltak a zsidók ellen...

A segélynyújtással lehet bizalmat szerezni. A híres ropschitzi cadik: R. Naftol Horovitz, a XIX. század elején élt és a híres R. Mendl Rimanownak jó barátja volt...

A sorrend. A lidai gáon, Rabbi Jicchak Jakov Reines mondotta: — A clonisták azt mondják, hogy az zsidó, aki nem clonista, mégcsak zsidó sem...

NEPUNK

ZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL: ORADEA Strada Iosif Vulcan No. 4. Telefon: 440

ZSIDÓ HETILAP Főszerkesztő WASSERSTROM SANDOR Felelős szerkesztő LEITNER ZOLTÁN

ELŐFIZETÉSI ÁRAK. felföldön: Egész évre hitközségeknek és általánosoknak 500 Lei, magánosoknak 250 Lei...

A vérvád meséje...

Solymosi Eszter 50 évvel ezelőtti Tiszából kiháldszott hullája ismét kísért. Az erdélyi magyar katolikusok hiatalos lapja, az Erdélyi Lapok, mely egyúttal magyar lapok is szerelt felületét magától olyan sorokat írt le...

egyben igaz van az Erdélyi Lapok-nak. Es pedig abban, amikor azt állítja, hogy a zsidó lapok azok, melyek üzleti vagy nem tudni mi érdekében, hónapokon át hasábas folytatásokban hozták Solymosi Eszter történetét...

erősen ráijeznek erre a bojkottra és mégis kitarannak zsidó mióliuk mellett. Mennyivel inkább kell ezt tenni egy olyan lapnak, amelynek ezernyi folytatásos jó regény áll rendelkezésére, a tiszázslári per undorító, nem aktuális meséjénél...

Kié legyen a zsidóüldözés hegemoniája?

Véres összetűzés a cuzisták és vasgárdisták között

Jasi. — Az a harc, amely már évek óta folyik a cuzisták és a vasgárda között, vasárnap véres összecsapás formájában újra felszínre vetődött Jasiban...

is benérik a fejét — a hatalom elragadásának érdekében. Sajnos azonban még most is mindig sürűbben történnék zsidóellenes excessusok, mint az antiszemita egymásközötti összecsapásal...

Ujabb angol tiltakozás a német zsidóüldözések ellen

Londonból jelentik: A manchesteri polgármester előnkéntével a szabadkereskedelmi csarnokban tiltakozó gyűlést rendeztek a németországi zsidóüldözések ellen...

nyújtott át a londoni német nagykövetségnek, amelyben közlik, hogy amennyiben három napon belül a német nagykövetség nem ad kielégítő választ...

Heti számunk 12 oldal

Csodálkozottak zsidók...

Engedjétek meg, ha a csodálkozást mi kezdjük... Homéri kacaj hagyja el sírára görbült szájak... ha, ha, ha, ide figyeljétek zsidók... az Egyenlőséget, (van — ki — e nevet nem ismeri?) az 50 éves magyar zsidó lapot két hétre ellíltották a megjelenéstől...

... ezen nincs mit kagagni, mondod, kedves zsidó polgártárs, ez egy szomorú körülmény... hát egy zsidó lapot is Magyarországon, amiért erős szavakkal megbélyegzi a németországi zsidóüldözést?...

... igen ám, ha így álljuk be a dolgot, akkor ez a rész helyes is. Helyes azért, mert hiszen, a magyar kormánynak nem szabadna ily eszközökhöz nyulni... de! Igen, de azért nevétnünk kell és nevésetek Ti is zsidó felvilágosodott testvéreim, hogy ez a mindég szolgálattész, mert hogy ezt a mindég szolgálattész, és miéért? miéért? miéért?

„Coering, Göbbels és a többiek” — ez a cikk címe, amelyért belíltották. Egy miniszteri tanácsos írta. És többek között ez is írja a cikkben:

„A német zsidóság volt az első, mely az asszimiláció útjára lért és azt hitte, hogy ez által eliminálta a zsidókérdést és nem ad többé okot a zsidóüldözésre. A zsidó asszimiláció apja Mendelsohn volt. Aki ugyan modern nyelvre, modern német nyelvre fordította le a Szentírást, de egyidejűleg megvetette azt az alapot, amelyen családja asszimilálódott is, úgy, hogy közülük egy sem maradt meg máig zsidónak. Az ő felfogásának megfelelőleg az előkelő német zsidóság főmegesen hagyta ott vallását. Most láthatjuk, mit értek el vele! Arulói lettek hitüknek, de még sem asszimilálódtak, mert a leuton faj nem engedte őket magába olvadni. Majd néhány sorsral tejjebb ezt írja: „És ki miatt? Nem azokért a szenvedő, küzdő zsidók miatt, kik napról-napra véres verejékekkel szerzik meg kenyérüket, hanem azon asszimilált zsidók

miatt, kik előkelő állásban nagy vagyonokkal dörzsölődnek a másvallásúakhoz.”
Oh, kedves zsidó testvér, nem fenti szóról szóra közlök idézetért íllották be az Egyenlőséget. A többi részért, amelyben örületek nevezik a hillerizmust és örülteknek Coeringel, Göbbelst és társait.

De mi ezért a fenti kitételért nem tiltanánk be az Egyenlőséget. Sokkal nagyobb büntetést találnánk ki számára. Közölje tiz éven át, a lap é én mottóként azt, amit fent leírt a miniszteri tanácsos ur. Igen, igen sirjál és nevezis zsidó testvér, amikor olvasod, hogy az Egyenlőség, amely 50 éven át az asszimilációt hirdette, amely folyton azt hangoztatta, hogy a zsidók csak magyarok és vallásuk zsidó, az az Egyenlőség végre ötven esztendő után leírja az igazságot és az igazság azzal torolja meg ezt az elismerést, hogy az első öszinte, igaz szóért befíltják két hétre. Talán azért is nem jelenhet meg most két héttig ez a lap, hogy jól véssé emlékezetébe minden magyarországi zsidó. Hogy hiába Mendelsohn, meg német (magyar) nyelv, meg hozzáhasonlás, meg az asszimiláció minden eszköze... zsidó... örökké az maradsz... Mendelsohn keresztény dedunokája is...

és ha azt mernéd pesti zsidó monfani, hogy ez az asszimiláció nem minden esetben vezet a kikerestelkedésre, akkor szabadjon rámutatni arra, hogy az asszimiláció magyar bajnokai közül 90 százalékban mind keresztény ösöket mutatnak fel. Legyen az hitközségi elnök, vagy más pontentát.

Ez az asszimiláció tragédiája és ez az Egyenlőség nemzisé. Mollónak vési, kedves Egyenlőség fenti szavakat. Hígyje el kedves lapkolléga, ha ennek a „nem asszimilálódnak” jelszónak belatását komolyan vennék — sohasem tiltanák be többé a lapot.

Különben ezt kívánja szívből... egy erdélyi zsidó kisebbségi lap, a „Népünk.”

Tavaszi férfi kalapok
nagy választékban és olcsó árban
Heller és Deutsch
kalapgyár lerakójában
Nicolae Iorga 21. (Zöldfa-u.)
Borsalino kalapok nagy választékban

Denunciálták a szlovenszkói orth. izr. központi iroda elnökét

Pozsonyból jelentik: Alig néhány hónapja, hogy a csehszlovákiai orth. zsidóság élére, mint az orth. központi iroda elnökét, a szlovákiai zsidóság egyik prominens vezetőjét, Pappenheim Izidort választották meg. A választás, mint annak idején megírtuk — hevas választási küzdelem közepette folyt le és azóta is állandóan támadják az ellenpártok az iroda új elnökét. Ezideig ezekről a nem épen épületes jelenségekről szándékosan hallgaltunk. Most azonban az egész napi-sajtót foglalkoztatják már ezek a botrányok és fel kell vetnünk a kérdést: Nincsenek-e a szlovenszkói zsidóságnak nagyobb problémái, mint ezek a folytonos személyi torzalkodások az orth. iroda körül? Legújabbban valóságos chillul-hasem módjára denunciaciót követeltek el a központi iroda elnökével szemben, aki állítólag bizalmas vezetőségi ülésen, nem a leghizelgöbben nyilatkozott az egyik miniszterrel. A bizalmas ülés egyik résztvevője állítólag „beárulta” az elnököt és most legkomolyabb formában tartja magát az a hír, hogy ezen „elszólása” miatt kénytelen lesz Pappenheim Izidor elnök lemondani. Mi a legmesszebbmenően elteljük azt, hogy amidőn nálunk, zsidóknál elvi, avagy egyéni diferenciák vannak, hogy akadjon bárki, aki ilyen eszközökhöz folyamodjon. De nem látjuk bűnnek azt sem, sőt érénynek mondható, ha vezetői pozícióban lévő zsidó vezetők is igenis gerincesen kifejezésre juttatják véleményüket az uralmon lévő kormányférfiakkal szemben is, ha azok a zsidóság problémáit balkezesen, sőt, ha érdekeik úgy kívánják, azoknak hátrányaira is igyekeznek megoldani.

Itt emlíjtük meg, hogy a szlovenszkói orthodox iroda intézőbizottsága múlt héten ülést tartott Pappenheim Izidor elnökletele alatt. Megjelentek többek között a pozsonyi, érsekújvári, galantai és nyitrai főrabbiak. A referátumok elhangrása után ugy határozta, hogy az aranyosmaróli és verebélyi hitközségek közötti viszályt (az utóbbi függetleníteni akarja magát) „dintajró” elé utalják. A kősmárki viszálykodás elintézésére is történet előterjesztés.

Serilana áruí és árai utólréhetetlenek

Férfiszövetek... már **165**— leitől
Női ruhaszövetek, tiszta gyapju... már **100**— leitől
Női kabát és kosztum, tiszta gyapju... már **200**— leitől
A legújabb divatu műselyem és tisztaselyem, ugymint: Crepe Serpentin, Flamisoul, Pean de Gassel, Chantamour, Matt, Grana crepe matt, Crepe Florenz, Mattmira, Matt Baine a legmodernebb színekben... már **150**— leitől

Bevásárlása előtt okvetlen tekintse meg dusan felszerelt áru-raktárunkat, ahol kimondottan gyári árakban lesz árusítva!

SERILANA S. A.
selyem és szövet-nagyáruház
ORADEA, Bulv. Regele Ferdinand No. 9.

BORGOS Szépen és olcsón vegyileg tisztít, mos, vasal!
Fehérnemű és gallérmosást vállal!
Bazárépület — Színházoldal Gallér darabja 3 lei

Schulhof Emilné
„Orient” Szövőművészeti iskola
Oradea, Str. Episcopul Ciorgariu No. 17.
Videki rendelések utánvétellel gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Utazók! Vidékiek!
Ugy élkezhel, mint otthon a
BERKOVITSNÉ
orth. kőser vendéglőben, Oradea Zöldfa-u. 19.
Utazóknak 10% kedvezmény

HETI GLOSSZÁK

Palesztina - fett betűkkel, első oldalon és komolyan

Kissé lokális izü, de azért ugy érezük, hogy a világ minden részében aktuális. Egyelőre csak Nagyváradról beszélünk, mert a lengyel, vagy a cseh asszimiláns helyi lapok nem jutnak hozzánk. Ezek az asszimiláns lapok, melyek éveikig, sőt már csaknem másfél évtizede, álmódóvó zsidók és „stréber” emberek végcéljaként aposztrofálták Palesztinát, most komoly külpolitikai eseményként regisztrálják azt a hírt, hogy Palesztina kapui nyitva állanak a németországi zsidó menekültek előtt.

Azt, hogy a cionista propagandát legjobban Hitler, Cuza és társai csinálják, ezt be kell vallanunk egymás között. A német zsidóság egy tekintélyes része, igazán bőkezűen, szépen és lelkesen támogatja a cionizmust. E sorok írójának alkama volt látni a berlini központi cionista organizáció helyiségeit. Három emeletes világvárosi ház, ahol elapós organizációval, rengeteg hivatalnok dolgozott céltudatosan Palesztina érdekében. Kattogó írógépek, titkári előszobák, karfélékok, rendszeres munka és széleskörű szervezés. De?... nem a német zsidóság számára. Minden csak a „keleti zsidóknak”, Pelljura áldozatainak, a lengyel gettók szomorú szemü vándorainak, a beszarabiai chaitucok százainak. De nem a németeknek. Mert ott nem tartották lehetségesnek, hogy betövekezék az, ami — bekövekezett. A német zsidóság dolgozott Palesztina érdekében és nem is álmódia senkiesem közülök, hogy maguknak építenek Oré Miklot, ahova boldog örömmel mennek majd, hogy életüket, vagyonukat roncsaival menekítsék ki.

De visszaérünk a helyi szimptomákra. Az asszimiláns lapok most már elismerik, hogy Palesztina építése világpolitikai fontosságú. Hogy ma már komoly tényező ez a kis ország, ahova dirigálni lehet, hazálan zsidókat. Azokat, akiknek tegnap volt házuk. De milyen hazájuk! Amely életet és ami még több, világméretű és meggyőződéssel jelentett számukra. Mi, régi cionisták zsemor elégtelével állapítjuk meg, hogy az „álmódók”-nak mennyire igazuk volt. Amikor erejük megfeszítésével dolgoztak és dolgoznak azon, hogy legyen egy hely, ahova menekülni lehessen a veszély idején. És — sajnos — nincs egyetlen helye sem ennek a mi szép földünknek, ahol bármelyik zsidó is mondhatná, — na én nyugodtan beszélhetek. Még azok sem, akik eddig abban reménykedtek, hogy a kereszt-

viz mögött, jó srápnelmentes fedezéket találhatnak. Minden zsidónak künn a helye a fronton. — És mert egyes frontszakaszon ma még csönd van, azért nem tudni, mikor kezdődhet — Islen örtzz — az „Angriff”.

A német zsidóság tragédiájának egyetlen reménysugara Palesztina. Ezt nem az a váradi asszimiláns lap állapította meg, amely ma már nagyon komoly tényezőként ismeri el Palesztinát. Csak egy helyi szimptomája. De benne van ebben a cseppben, az egész tenger sajátossága. A zsidó tragikum tengerének cseppje ez — és mi csak új-ból megállapíthatjuk, nem párhosszal és a végtelenségig fokozódják...

„propaganda” céllal. Zsidó! Dolgozz azért a kis földért ott Vaszta elején, mert nem tudhatod, hogy ami ma nekéd még távoli zene (oh, hát én, Ich, arról szó sem lehet...) nem e julsz abba a helyzetbe, hogy öngyilkosságod előtt, mint távoli megvalósult délibáb, ott virítsanak Tel Aviv világvárosi uccái és az Emek dalos földje. A romantikus „narancsillat” nem e lesz számadra is az élet lehelete és egyetlen lehetségsége. Zsidó! Ha okos vagy, okulj és tanulj!... Nem tudhatod mi jön... és ebben mi, zsidók egyek kell legyünk, ha nem akarjuk, hogy a családások láncolata a végtelenségig fokozódjék...

„POMPADOUR”
női kontekció áruház
Cluj, Regele Ferdinand 21.
Kész női ruha és kabátkülönlegességek
negy raktára
Olcsó és jó kiszolgálás.

EGYÉBKÉNT NEHEZEN EMÉSZTHETŐ ÉTELEKET IS KÖNNYÜVÉ TESZI
Ceres
A 777
100%-OS TISZTA KOKUSZSZIR

Juden Schicksal

von SAMU KÉPES

Fern' im flechen Polenlande
Liegt ein Dörfchen einsam, still,
Herbergt zahme Judenseelen,
Dahin lebend ohne Ziel.

Sorgenvoll, mit Plog'und Mühe
Tragen sie ihr hartes Los.
Fromm ergeben, nicht verzagend
Finden sie bei Gott ihr Trost.

Freude, frohsinn kehrt da kaum ein.
Hart drückt sie des Pöbels Hass;
Und gar oft auch Not und Hunger
Erschwert ihre Tages Last.

Klaglos tragen sie ihr Schicksal
Kaum ein Schmerzensschrei wird laut;
Nur vom Himmel Heil erhoffend
Der doch alles sieht und schaut.

Ihn rufen sie an wunden Herzens;
Gott Adonai! Israels Hort!
„Lass Dein auserwähltes Volk nicht“,
„Werden aller Völker Spott!“

Mitten in ein'engen Güsschen,
Sieht ein Haus aus Lehm erbaud.
So nieder ist's, dass beim Fenster
Könn' man gehen ein und aus.

Orin beim schwachen Kerzenlichte
Sitzt ein Männlein Kopf gestützt,
Vor ihm alle Folien...
Bücher, Rollen stark benützt.

Rabbi Levy ist's der grübelt,
In den Schriften, Tag und Nacht,
Er ist's ja, Der in dem Dörfchen
Über alle Seelen wacht.

Klar ist ihm Kabala's Mystik;
Klar des Talmuds weise Lehr'.
Die Profeten... Moses' Bücher,
Die sind, die sein Geist ernährt.

Jung und Alt, holt Trost und Ratschlag
Von dem allen weisen Mann.
Greift doch er, mit Rat, Tat helfend,
Dort wo er nur helfen kann.

Zeitlich Morgens und des Abends,
In's Gottes-Haus Levy eilt,
Thränend er dort belet, flehet,
Für sein Stammes Wohl und Heil.

„Schau herab auf Jakobs Kinder!“
„Übe Gnad, Schutz, Hilfe uns!“
„Damit Dein Schwur sich erfülle“,
„Behalt Dein Volk, in Deiner Günst!“

„Nennst uns ja Deine Kinder“,
„auserwählt zu dienen Dir!“
„Warum lässt dann so schwer plagen“,
„Juden! Die der Völker Zier!“

„Lass' genug sein doch der Leiden“,
„Die Israel tausend Jahr“,
„In dem Galuth schon erfüllen“,
„Und geblutet ohne Zahl!“

Doch das flehen und das Beten,
Bleib'bis heut' ganz erfolglos...
Kummer, — Not; — Hass und Verfolgung,
Bleibt der Juden ewig Los!...

Egy salamoni ítélet.

Ita: Tochen Avidavid.

Szimche, mint ismeretes egyik baltagja volt a „Kleinbart & Lecker” marhakerekedő cégnek.

Egy napon a két cégtárs vonatra ült, hogy a kleinburgi vásárra menjenek, amely vasárnapra esett. A két cégtárs már pénteken délelőt vonatra ült, az este mégis egy közeli faluba érte őket, ahol kénytelenek voltak kiszállni, hogy a szombat kimenetelég itt töltsek el az időt. Egy zsidó korcsmárosnál vettek ki szállást és átadták számára nagyösszegű pénzüket is, hogy a szombaton keresztül megörizze azt számukra. Meghagyták azonban neki, hogy csak mindkettőjük jelenlétében van joga a pénzt kiadni. A korcsmáros miután megértette hogy miről van szó beleegyezőleg intett és gondosan elzárta a rábizott pénzt.

Azonban nézzük csak mi történt! Amig a szigoruan vallásos korcsmáros szombaton este még ájtatosan imádkozott és az egyik cégtárs Lecker is követte példáját, addig Kleinbart Simche kiosont az imaházból és visszatért a szállására. A korcsmárosét szívélyesen köszöntölte és felkérte, hogy a pénteken este átadott összeget adja vissza számára. A korcsmárosné valóban tudott a letétbe helyezett pénzről, így tehát gyanut-

Kit védelmez a „zsidó” Neues Wiener Journal?

Első glosszánkhoz hozzátartozik természetesen az is, hogy vannak még viszont lapok, amelyek le merik írni azt, hogy „Creul” propaganda az, ami Németország ellen folyik külföldön. Így például egy nagy bécsi lap, a zsidó Lippovitz család tulajdonát képező „Neues Wiener Journal”. Ez a „tracsbblatt” ahogy ismerik, mindég arról ír, hogy a külföld a komisz. Mert hiszen azok a szegény németek nem csinálnak semmit! Csak a zsidó kiabál folyton és igaztalanul. Így a Neues Wiener Journal. Melyet 80%-ban zsidók tartanak fenn. Ez a nagy lap, nem akarja beismerni azt, amit ma már minden okos 5 éves zsidógyerek tud. Hogy 600.000 német zsidónak rosszabb sora van, mint a spanyol inkvizíció idején. Akkor adtak 6 hónapot a zsidóknak, hogy likvidálják vagyonukat és hogy szabadon elvándorolhassanak. De a dicső Zepelin idején, nem engedik ki őket, nem engedik, hogy menessék életüket, vagyonukat. Azt akarják, hogy hatszázévezrenyi zsidó a szó legköznapibb értelmében, forduljon fel éhen. A nagy dicső német nemzet. Ez az Európa körépebe terpeszkedő barbár horda. Amelyik védtelen országokat lámádozt meg. Amelyik bombázta a reimsi katedrális. Amelyben nincs emberi szeretlet és érzés. Vadállatok hordája ez a „nagy” náció, élén egy tudatlan mázolósegéddel. Hiába mondják, hogy ezek emberek, mi zsidók érez zűk és tudjuk, hogy csak emberi ábrázolat van, de érzés nincs bennük. Vadak és barbárok, minden „kulturájuk” dacára. Egy fékevesztett náció, melyet okkal gyűlöl a világ minden nemzete.

Ezt védi a Neues Wiener Journal. És ennek nyelvén beszélnek a zsidók egymás között. És ezen a nyelven tanulja a Talmudot. És ezen a nyelven prédikálnak a rabbik. A barbár nyelven, a 600.000 zsidót halálra ítélik nyelven. Jaj, hogy megértém én azt a népet, amelyik le tudná gázolni ezt a pestist Európa közepén, hogy irmagjuk ne maradjon — Amalék eme ír-

lőzatos nemzetének. Amalék itt van, ez a barbár horda, amely megszuflója mindennek, amit szeretetnek csufolnak az emberek. Rosszabbak a vadállatoknál és romlottabbak az afrikai vad törzsekénél.

Folyjon tovább a bojkott

Már írtunk róla, de nem szűnünk meg hangoztatni. Nem szabad hangosan kiáltni, mert annak nem is kell hangosan menni. De bojkottálni kell a mai Németországot. Ne mondja egyetlen orvos sem hogy kell a német gyógyszer. Nem igaz. A nagy francia, angol, olasz kulturnépek nagyszerűen gyógyítják betegeiket, anélkül, hogy egy gramm német gyógyszer is szednék. A regáli orvosok, akik francia iskolán nevelkedtek, szintén nem rendelnek német gyógyszert. Erőltessék meg agyukat azok az orvosok, akik nem tanultak és nem felejtettek 30 év óta semmit. És igenis pótolják az eddig rendelt német gyógyszereket más gyártmányokkal.

A kereskedő ne mondja azt, hogy kell neki a német áru. Nem igaz! Nincsen olyan iparcikke a világnak, amelyet ne gyártanának a nagy ipari államok éppen olyan jól, mint ez a gaz náció.

A bojkott úgy kell égesse minden zsidó testvérünk lelkét, mintha személyes sérelme volna ez a német inkvizíció. És ez olyan fegyver a mi kezünkben, amellyel le tudjuk teríteni ezt a hatalmas ellenfelet. Egyetlen nép sincs a világon, amely ellen oly hatásos volna a bojkott fegyvere, mint a német ellen. És mi zsidók voltunk és vagyunk az ő gazdagodásának legfőbb ügynökei az egész világon. Szűnjön ez meg végre! Forduljon fel ez a borzalmas Hans Heinz Evers-i fantáziával megátkozott ország, hogy saját nyomorúságában ássa meg örök időkre, reménytelen boldogtalanságának sírját.

Az erdélyi szászok is

Az erdélyi szászok is. Igen, az erdélyi szászok sem különbek mint a németországi testvéreik. Ők is bojkottról beszélnek. Csak beszéljenek. Majd mi is jövünk hasonló fegyverekkel. Megírjuk majd, hogy melyek azok az erdélyi szász gyárak és

NEW-YORK SZÁLLODA KÁVÉHAZ ÉS BÁR. Központi fűtés. MAROSVÁSÁRHELY legegységesebb heiyisége! Utazóknak árkedvezmény.

lanul adta azt át Kleinbart Szimche-nek, mert arról nem tudott viszont, hogy a férjének milyen feltételek mellett van joga azt visszaadni.

Simche amint kezébe kapta az összeget rövid pillanatok alatt eltűnt az apró kis helységéből én nem hagyta vissza csak jelenlétének keserű emlékét.

Röviddel ezután a korcsmáros is hazatért és Lecker abba a hiszemben, hogy társa talán valamelyik jó szomszédal tölti az időt, mihamar nyugóra tért, hogy jól kipihenje magát a holnapi vásárra. El lehet tehát képzelnünk Lecker mindtségét, amidőn másnap reggel meg jindég teljesen érintetlenül pillantotta meg társa ágyát.

— O szentséges Istenem! — kiáltott fel. — Hol van a barátom!?

A korcsmáros maga sem tudott közlelbi felvilágosítást nyújtani, de a korcsmárosné lassan eloszlott minden kétséget: — Tegnap este láttam utoljára — mondta, amikor átadtam neki a pénzt.

— Felvette a pénzt? — kiáltották egyszerre mindketten, reszkelve az ijedségtől.

— No igen, természetesen — mondta újra a korcsmárosné. Miért is ne?

— Elveszttem! kiáltotta megsemmisülve a korcsmáros és keserűen sírni kezdett, mert rájött arra, hogy az egésznek ő az

oka, hogy miért nem közbülte feleségével a marhakereskedők feltételeit. Minthogy az egész vagyona a felét sem telte ki a rábizott hatalmas összegnek, meg volt győződve róla, hogy életének hátralévő részét a börtön nedves pincéjében tölti el.

Lecker különben is igen erélyesen lépett fel a korcsmárossal szemben és követelte a pénz azonnali kiadását. A házaspár most már együtt esen kezdett a kereserő sirá-ba és biztosították Leckerl, hogy a kérdéses összeget semmi körülmények között sem tudják előteremlni. Lecker azonban hajhatatlan maradt és a helység rabbijához sietett, ahol intézkedett, hogy a korcsmáros a Din Tóra elé citálják.

Elérkezett a Din Tóra órája. A korcsmáros meggörnyden mondogta el a történetet és amindőn Lecker is hasonló módon adta elő a megállapodást a bírő kimondta az ítéletet:

— Minthogy te Lecker pénteken este azzal a kifejezett kívánsággal adtad át a korcsmárosnak a pénzt, hogy azt csak a mindkettőtök jelentésében adhalja vissza, neked most semmi jogod ahhoz, hogy a korcsmárosról visszaköveteljed az összeget, mindaddig, míg a lársad is elő nem kerül. Ha azonban előkerül Kleinbart, akkor meglesz a pénz is, vagy ő maga fog bűnhődni cselekedetért.

„ALBA-IULIA” antiszeptikus pipere szappant. Kérjük mindenütt az „ALBA-IULIA” antiszeptikus pipere szappant. Kézmosáshoz használjuk az olcsó és kiváló minőségű „URSUS” szappant. Gyártja: Breckner János r.-t. Alba-Iulia

kereskedések, ahova zsidó ne tegye be a lábát. Amelyek cikk-el bojkottálni kell. Szelmet személt. Megszűnt már a mindérwártigkeitsgefűhünk. Fogat fogéért. Aki bírja, marja. Ha ők bojkottálnak, megüjünk mi is ki a küzdőlére. Meglátjuk kik bírák jobban. Ezt jó lesz nem elfelejteni a brassói, szebeni megyésire és más szászok lakta városok némséjeinek.

A barmok kollégái

Május 1-től kezdve új törvény lép életbe a csodás rend és emberbaráti szeretlet nagyszerű országában. Deutschland über alles... A törvény címe: „Törvény, az állatok vágatásáról”. Arról szól, hogy melegvérű állatokat levágatásuk előtt el kell kábítani. Akik ezt az előírást átlik, azok nagy pénzbírságra, vagy hat havi börtönrre ítélenők. Ez az! Ezért kell kalaplevéve intonálni: Deutschland über alles... Hát van még egy ilyen humánus nép a világon? Nincs, nincs és nincs. Ott arra is kiterjed a figyelem, hogy az állatok halála előtt, megkönnyítessék a teutonok Wallhallájába való bejutásuk. Csodás nép. Humánus nép. Le a kalappal előltük. Mennyi érzés, mennyi szeretlet, még az állatok iránt is. Vagy talán... csak az állatok iránt. Mert a zsidókkal szemben nem ilyen humánusak. Hja, ha ők ugy szeretnék a zsidókat, mint a melegvérű barmokat. Ha a zsidókat is elkábítanák, mielőtt levágják őket. De a zsidókkal szemben nem viselkednek így. Ő hozzájuk közelebb áll a barm. És ezen nincs mit csodálkozni zsidó testvéreim. Szerintem ez azt teljes meggyőződésem erejével vallom, Németthon mai dicső vezetőit több érzés köti össze barm-testvéreivel, mint a zsidókkal. Mert Erlich, Einstein, Alfréd Kerr és Waller Bruno (Heine ?) népe, az Ember és Hitler, Göing, Goebels állat. Közelebb áll lelkükhöz az ökör, mint a zsidó. Higylük el, hogy ez így is van. Így kell legyen, mertha nem így volna, akkor szabadna tovább is a rituális vágás dicső szép Németországban. Amalék barbár országában.

Influenzától megóvja a fertőtlenítő Szent László toalettszappan. Szent László toalettszappan.

HIREK

„Népnük” cikkének utánnomását csakis a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5693. Péntek: Ijjar 2. április 28. Szombat: Ijjar 3. április 29. Heti szidra: תורת משה. Heti háflóra: חמשה אנשים. Szombat kezdete: üzlet bezárás 7.15. gyertyagyújtás 7.25. Istentisztelet kezdete 7.30. Szombat befejezése 8.25. Perek 2. פק ב.

FELHÍVJUK ELŐFIZETŐINKET, különösen azokat, kiket inkasszansainknak nem áll módjukban felkeresni, hogy hátralékos előfizetési díjakat számunkra haladéktalanul beküldeni sziveskedjenek. Kérjük olvasóinkat, hogy nehéz munkánkban támogassanak bennünket, hogy lapunkat akadálytalanul küldhessük a jövőben is címükre. A „NÉPÜNK” kiadóhivatala.

A horogkeresztjében Németországi krónika

A hitlerizmus dühöngő terrorja, amely a nemzetiszocialista párt uralomrajtása után véres méreletek öltött, még ma sem vesztett intenzitásából. Mindössze annyi minőségil változás állt be, hogy a szervezeten terror, szervezett politikai, gazdasági és kulturális antiszemizmussal fejlődött, amely az élet minden vonalán keresztül áthat a zsidó existencián. Hosszu hekek multak már el a szörnyű események megindulása óta, de a sajtónak még ma sincsenek elég hasábjai, hogy minden véres gáztelet felsoroljon. A német hitlerizmusban az öserdők vadállatainak vérszomjas ösztönei ébredtek fel és a bűnözések végtelen skálája tombolja ki magát az antiszemizmussal leple és szentesített morálja mögött. Könyvmaglyák gyulnak fel a birodalom minden sarkán és a kultura, az emberi humanizmus legszebb termékeinek a vandál szellem martalékul. Nincs kegyelem! Pusztulnia kell mindennek, ami valaha is értéket jelentett az egyetemes emberiség szempontjából — ha az zsidó. Kegyetlen terszeretességgel hajtanak végre minden pusztító gyálatatot és zsidó tömegek lefelellen martalékul dobatnak oda a vérszomjas antiszemita hordáknak. Ime néhány példa arról a modern inkvizícióról, amely ezuttal a horogkeresztjében folyik a civilizált világ méltó felháborodása mellett: Az elmúlt napok alatt 23.000 német zsidó lépte át a belga határt. A menekültek döntő többsége Páris felé vette tovább útját, míg 3000 család Belgiumban telepedett le. Egész Németország területén betiltották a rituális vágatást. A kormányintézkedés szerint csak narkózis után szabad az állatokat levágni. A német zsidó sajtó közli, hogy zsidó ügyvédekre mért halálos csapás minlegy 40.000 magán-tisztviselőt is érint. Ennyire tehető ugyanis azoknak a száma, akik a német zsidó ügyvédeknek voltak alkalmazásban. A zsidó orvosok elleni hejsza mindinkább erősödik. A betegsegélyző és munkáspénztárakból fokozatosan taszítják ki a zsidó orvosokat. Az új kélni körházból 14 zsidó orvost küldtek el. A kieli egyetemen több zsidó tanárnak nyújtották el a napokban a felmondólevelet. Wagner bajor helyügyminiszter rendelete szerint a zsidó orvososvándorkeket a jövőben nem engedik szigorlatolni. Dr Franck bajor igazságügyminiszter rendelete értelmében a jogi fakultáson bevezetik a római

Tiszta gyöngéd arcból fiatalos úde kinézet. NIVEA CREME LEI 16.-72.-.

ajogot és erre igen nagy súlyt fognak helyezni. A miniszter a római jogot a német magánjog fölébe helyezte. A jövőben a jogi fakultáson fejelemélet is előadnak, amit minden diák köteles hallgatni és belőle vizsgát tenni.

Einstein professzor berlini lakását teljesen kifosztották. Vagyonát és bankbetéteit elkobozták. Ugyanekkor a párisi, chamberlaid és madridi egyetemek vers-nyeznek Einsteinért. Mindenütt kaledráláiáznak fel számára fejedelmi fizetésekkel. Einstein professzor a madridi egyetem meghívását fogadta el.

A Svájcban élő német zsidó menekültok számát 10.000-re becsülik.

Verdier párisi kardinális felhívást tett közzé az egyház sajtójában a németországi zsidóüldözések ellen. Az isteni hit és keresztényi szeretlet nevében fordul a némelekhez, hogy szüntessék be a zsidók üldözését. A kardinális felhívása francia körökben nagy hatást keltett.

Párisban a német zsidóüldözések óta erős németellenes mozgalom fejlődött ki. A francia sajtó a legeszebb hangon bírálja a nemzetiszocialista terror kilengéseit.

A birodalmi kormány április 11-ki rendelete értelmében zsidók nem lehetnek esküdtek és kereskedelmi bírák.

Chemnitzban dr Weiner zsidó ügyvédet fejlévessel holtan találták meg egy félreeső utcában.

A Lengyelországba menekült német zsidók száma kerekén 21.000 el tesz ki.

A Mosca konzern az utóbbi napokban 118 tisztviselőjét volt kénytelen elbocsájtani.

Drezdai jelentések szerint a lipseci egyetem elkövetkező 10 szemeszteren, azaz 5 éven keresztül egyetlen zsidó hallgatót sem vesz fel.

Az igazságügyminiszter rendeleteit bocsájtott ki, amelynek értelmében az összes zsidó jegyzőket fel-függesztik állásukból.

Altónában mindössze 2 zsidó ügyvédnek engedték meg a hivatalos működést.

Düsseldorfbn a városi tanács elhatározta, hogy a jövőben nem veszi tekintetbe a városi rendeleteknél a zsidó vallásokat és üzleteket. A rendőség elhatározta, hogy zsidók számára nem bocsájt ki utuleteket.

Dürenben 6 náci egyenruhás ember behatolt egy zsidó orvos lakásába és azon a címen, hogy házkutatást tartanak, kirabolták a lakását. Az ilyen rablások napirenden vannak, de sohasem lehet tudni, hogy mikor járnak közönséges rablók és mikor horogkeresztesek. A náci ugyanis ép úgy viselkedik, mint a rablók és a rablók ép úgy viselkednek, mint a náci.

Angliában széles méreletek öltött a németellenes mozgalom. Ugy az alsó, mint a felsőházban előkelő angol politikusok tartják állandóan felszűn a német eseményeket és tiltakoznak erélyes hangon a zsidó üldözések ellen. Legutóbb Chamberlain, volt angol miniszterelnök mondott frappáns ítéletet a németországi állapotokról: Az a Németország, ahol bűn zsidónak lenni, — mondotta Chamberlain — az nem érdemli meg, hogy a népek és nemzettek között jogegyenlőséget kapjon. Az angol városok utcáin napról napra öles plakátok hirdetik a németellenes bojkottot.

HÁZIASSZONYOK!

Takarításhoz szükséges festék és háztartási szükségleteket, u. m.: butoriakat, padlóakkokat, stb. legolesőbb „LAKMUS” festékkereskedésben. Oradea, Zöldfa-ucca 10. szesz. tk. b. 11. Postas kiszállítás. Schein kele 140 Leiföl. Szomban zárva.

Amszterdamból jelentik, hogy eddig minlegy 2000 német zsidó érkezett Hollandiába. Az ita jelentése szerint eddig 30.000 holland aranyforint gyűlt össze a menekültek segélyezésére.

Chautemps francia belügyminiszter kijelentette, hogy Franciaország kapul nyissa állanak a németországi zsidó menekültek számára. A francia kbtársaság — mondta a belügyminiszter — mindig helyt adott a szenvedőknek és üldözötteknek.

Londoni jelentések szerint Angliában egy parlamenti bizottság alakult, amely Németországba utazik, hogy itt személyesen győződjön meg a zsidó üldözéséről. Itt említtük meg, hogy Lord Reading, volt indiai alkirály lemondott az angol-német szövetség elnöki tisztségéről.

Jugoszlávia és Csehszlovákia szabad bevándorlást engedélyeznek a német menekülő zsidóság számára.

Kopenhágából jelentik, hogy több száz zsidó család érkezett Dániába is a németországi zsidóüldözések elől.

Az Egyesült Államokban a zsidó szervezetek nagyarányu bojkott-akciói szerveznek a német áruk ellen.

A jugoszlávai zsidóság körében is erőteljes bojkottakció indult meg a német áruk ellen. A zsidó kereskedők jelentékeny része sztomirozta a német gyáraknál tett megrendeléseit.

A lengyel újságírószövetség vezetősége bojkottot hirdet a német hírlapok és folyóiratok ellen, mint-hogy a Hitler-kormány betiltotta a lengyel lapok bevitelét.

Görlingában április 3-án véres események járdzódtak le. A hitlerista tömeg kifosztotta a zsidó üzleteket, szűjt irombokat a zsinagógát és számos zsidó járókelőt véresen vert meg. Másnap az utcák tele voltak a rombolás és pusztítás nyomaital. A rendőség megindította a nyomozást (?)

A Prager Presse írja, hogy a hitleristák a 600.000 német zsidóságban 600.000 tuszt látnak, akiket minden esetben felelőssé tesznek, ha külföldön a sajtó megírja a hitleristák gázteleit.

A külföldi sajtó hosszabb cikk-ekben foglalkozik azzal, hogy a németországi zsidóüldözések ellenében állnak a népszövetség szabályzatának 23. paragrafusával és a versaillesi szerződés 13-ik pontjával.

Görlitzben több ezer főnyi tömeg tüntetett a zsidó ügyvédek és bírák ellen.

A kormány a keleti zsidók vagyonára és bankbetéteire zárlatot rendelt el. A zárlatot azzal indokolja, hogy a keleti zsidókat a kormány kiutasítja és így biztosítékot szerez arra, hogy a kiutasítottak a német kereskedőknel fennálló tartozásaikat kiegyenlíthessék.

A németországi zsidóság között katasztrófális méreteket öltött az éhségválság. Napról-napra több megcs jelentések érkeznek a zsidó éhségválságokról. Ez a tény egymaga sok mindentől tájékozott a németországi eseményeket illetően.

Frankfurtban Luwig Mayer zsidó nagykereskedő feleségével és 12 éves gyermekével együtt, világító gázal megmérgezte magát. Az azonnal alkalmazott mentési munkálatait a gyermekét még meg tudták menteni az élelnak, a zsidók azonban már halottak voltak.

A Daily Herald közli, hogy Goebels állításával szemben, aki kijelentette, hogy a „nemzeti forradalom” során egyetlen zsidónak sem górbílt meg

V. GROSZMANN orth. נשיא vandégtöje BUCUREȘTI Cămin Victoriei 18. II emelet. Szemben a rendőrprefektúrával. 3 fogásos menü 40 lei.

Goldmann Bernát orth. köser vendéglöje Prága II. Truharska 40 II. emelet. A legnevesebb szlovákiai orth. rabbik hecherével

— **Wassersrom Sándor,** lapunk főszerkesztőjének Szalmára behirdetett előadása, a pészachi ünnepek miatt elolódást szenvedett. A milingt rendező bizottság most arra kérte lapunk főszerkesztőjét, hogy „A zsidóság ujja és védelme az antiszemizmussal szemben” című előadását május 10-én, szerdán délelőtt tartsa meg a szalmári városkúria nagytermében. Lapunk főszerkesztője elfogadta a meghívást és így előadását május hó 10-én Szalmáron megtartja.

— **A zsidó világkongresszusért** Páris. Az elmúlt héten negyarányu népgyűlés volt Párisban a zsidó világkongresszus mielőbbi összehívása érdekében. A ve-erszónok Henri Torres, ismeret ügyvéd volt, aki minden erejével támogatni kívánja a világkongresszus összehívását. Javaslatait tesz a kérdés mielőbbi megoldásának tekintetében. A második szónok Justin Godart francia szenátor volt, aki a francia-Palesztina komité elnöke. Godart a kongresszus összehívásának előnyeit ismerteti. A naggyűlésen felszóllalt még Weller tábornok, André Spire költő, Leonce Bernheim és Mme. Yvonne, — akik mindannyian támogatták a zsidó világkongresszus gondolatát.

— **Bojkott-mozgalom Ausztriában.** Az utóbbi hetekben Ausztria területén az aktív antiszemita tevékenység területén. Néponként érkeznek jelentések jobboldali puccsátérlelekről és anti-zemita összejutésekről. Az osztrák nemzeti szociálisták az elmúlt héten felhívták bojkottolni a nyilvánosság elé a zsidó kereskedők és gyártmányok bojkottálására. A felhívás részletes utasításokat tartalmaz arra, hogy hogyan hajtsák végre az akciókat. A közön-éget felhívják, hogy olyan esetben ha kétségek merülnek fel a kereskedők zsidó jelölt illetőleg, úgy forduljanak a Berna Ház vezetőségéhez, amely megadja a kellő felvilágosításokat. A nemzetiszocialista lapok, amelyek először közölték a felhívást a kormányhatalóság által elköszölték.

— **Házasság.** Grünspann Böske (Carei) és Einhorn Béni (Sighet) május 14-én tartják egybekelési ünnepélyüket Careiban Mejtényi ut. 1.

— **Nagy vihar egy pohár vízben.** Marosvásárolt jelentik, hogy ott meg ma is, amikor a zsidóság sokkal magasabb problémák érdekében egységes tábortba kell-ne tömörülni, akadnak olyanok, akik csak, hogy ártanak egy nemesen működő egyesületnek, képesek az anekdota is kicsiny körösségben, a zsidóság megváltásáért. Most a közönség egy jól működő zsidó népgyűlést, ahol foly a propaganda. Az újvári Zsidó Népgyűlés, mivel erre más zsidó közösség nem vállalkozott, nagy áldozatok árán egy beidőre csináltatott az esküvői szertartások céljaira. A napokban az egyik esküvőnél, ahol esküvő lett volna tartva, a vélegény családja részéről, amely nem szimpáizált a népgyűléssel, heves alkak indult meg a népgyűlési baloldárral szemben, úgy annyira, hogy meg az esküvői szertartáshoz sem szándékoztak elmenni. Az esküvő ezek dacára megtartották, a kis városka zsidó lakosságának általános megelégedése mellett. Szomorú dolog, hogy meg ott vagyunk, hogy a zsidó közvélemény ilyen komolytalan komolyságok kelt felváltják. H. S.

— **262 mizrachista chaluc van Erdélyben kiképzés alatt.** A nemzeti alapon álló vallásos mizrachisták erdélyi zsidó ifjúsági csoportjai egyre erőteljesebb tért hódítanak az igazi pozitív cion munkában. A mizrachista ifjúságnak ezzel propagandájukkal hatalmas teljesítményeket végeznek a zsidó nemzeti eszmének. Az eddigi szigethi, fargumuresi, clujai chalucletepeken kívül az elmúlt hetekben két új chaluclepepe létesült Felsővison és Ruszkován, mivel az eddigi telepek nem tudták befogadni a hacsarára jelentkező vallásos zsidó ifjúságot. Ezen mezőgazdasági kolóniákon 136 zsidó ifju van kiképzés alatt, míg ugyancsak a mizrachista elhelyezett 126 ifju különböző ipari ágakban, hogy megfelelő kiképzést kapjanak a Palesztinában végzendő konstruktív munkájukhoz. Amint a jelek mutatják az eddigi telepek száma kevesnek fog bizonyulni és szükséges lesz, újabb mizrachista farmoknak a létesítése.

— **Haláteset.** Szalmári tudósítónk jelenli, hogy Reiter Mór volt hítközseg elnök neje, szül. Weisz Johanna, hosszas szenvedés után elhunyt. A pártatlan jótekonyságu uridó hieló, aki a szalmári jótekonysági egyesületben vezető szerepet töltött be, általános mély részvétel mellett. Az elhunytban dr. Weimann László várdi ügyvéd neje édesanyját gyászolja.

SCHWALB LAZAR

cégnél **LINOLEUM, viaszkosvaszon, szőnyeg, hencsertakaró, matrácgrádlj, stb. nagy választékban angró árakban kapható detailban is.**

ORADEA, Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-ucca) 15.

— **Heves választási küzdelem az ungvári hítközsegben.** Ungvárról jelentik: A hítközseg a napokban tartotta meg képviselőtestületi választást, amely heves választási küzdelem közepette folyt le. A választásból az egyesült ellenzék, a zionistákkal szövetkezett Grünvald párt, került ki győztesen, mivel 60 mandátumból 45 mandátumot szerzett meg magának, míg a hítközseg párt mindössze 15 mandátumot kapott. Többen, akik már 40 év óta voltak a képviselőtestület tagjai között, kiestek és maga a volt hítközseg elnök, Grünberger H. is kibukott. Az elnökség tagjai, akiket az egyesült ellenzék megválaszt, a következő tagokból fog állni: Stern Fülöp, Dr. László Gyula és W. iser Mihály, míg Schönberger H. nak szintén nagy párfja van. A hítközseg párt pelicióvál élt a választás ellen, azonban ezt a hatóság visszautasította. Az ungvári zsidó-eg álltalában a választással meg van elégedve. Az elhunyt főrabbi özvegyének a hítközseg továbbra is rendelkezésre bocsátja lakását, amit a kibukott vezetőség tőle elvont. A választás döntőleg befolyásolja a Ruszinszkóban egyesek által felállítani óhajtott központi iroda ügyét is, mivel az új vezetőség minden szepersztilikus irrodalkolász ellen állást foglal.

— **A szalmári vaskereskedők** Rosenberg Sámuel hítközseg elnök és László és Markovits vaskereskedő cégek kezdeményezésére kimondták, hogy egyöntetűen illikoznak a velük szembe fordított ellen nemzeti vesgyárosokon keresztült, a német zsidó üldözések ellen és egyben értesítették német cégeiket, hogy mindaddig bojkottálják a német árut, amig a jelenlegi német kormány nem helyezi továbbrá is vissza a régi jogait a német zsidóságot.

— **A szelnerváraljai mizrachista ifjúság** az elmúlt hetekben tartotta meg másoros kulturesélyét, amelyet Berkovits Árpád elnök, nívós beszéddel vezetett be. Megérdemelt sikert araltak: Grosz Ilonka, Benedikt Erzsike, Weinslock Sárka, Lebovits Margitta, Adler Jolánka, Katz Klóra, Grosz Samu. Az estély sikerében oroszlan-része van Dr. Székely Dezsőnek, aki fardhatatlan agilitással végezte a rendezési munkálatokat. F. hó 7-én Oneg Sabat keretében J. D. Izrael központi kiüldölli a cionizmus aktuális problémáiról tartott előadást, Szombat délután a Bné Akiba tag jainak tartott lelkészi beszédet. J. D. Izrael a hallgatóság meleg ünnepeiben részvételte.

— **A nagyváradai Wizo leány-csoportjának előadása.** Április 25-én vasárnap délután nívós előadást tartott a Wizo leánycsoport. Dr. Jeremias Aranka elnök megnyitotta a gyűlést szűfolt terem előtt és előbb heti revüt olvasott fel Vos Baba urleány. Utána a Noár Hacionit kórusa énekel nagyon szép a héber dalokat. A délután legkiemelkedőbb eseménye *Kesztenbaum Zoltán* előadása volt „Jeremias próféta, mint emberrel.” Igen nívós, a dolgok mélyére ható előadás volt. A megindoz előadást tartott. A fiatal előadó tartalmas és nívós előadása fropphozta a hallgatóságot. Szófer Sámuel előadása után illetve, a jövő rabbinemzedék egyik legbiztosabb ígéréte.

— **A zsidók száma Kanadában.** A legutóbbi népszámlálás adatai szerint Kanada b a n az időszerűen 156.726 zsidó lélek él, melyből egyedül Montre alban, Torontóban és Winnipengben 120.572-en élnek.

— **ünnepi miling az oradeai Mizrachiban.** A nemzeti alapon álló vallásos zsidóság erdélyi zsidó szervezetének oradeai Mizrach központja Peszach utolsó napján nagy hallgatóság részvételével tartotta meg beszámoló gyűlést. Beszámoló beszédében *Wassersrom Sándor,* lapunk főszerkesztje ismertette a szervezetnek, így helyi, mint országoszi viszonylatban az elmúlt munkaerő eredményes működését. A mozgalom zsidó népi jellegének kihangsúlyozásául rámutat annak jelentőségére, hogy a mizrachista egyetlen helyes célkitűzését legjobban az igazolja, hogy a szervezet az elmúlt 13 éves működése alatt meg tudta nyerni a maga számára a zsidó nép szeltes rétegét. Másfél órász beszédnek végközlője az, hogy a világ zsidóságának szőmuru helyzete egyre jobban sieteti a zsidó állami-veleges megoldását. Nagyon közelnek látja az időt, hogy rövidesen mindazon szervezetek, amelyek egy jobb zsidó jövő érdekében dolgoznak a cion gondolat és célkitűzés mellett — megszűnjenek azon egyszerű oknál fogva, mivel a Zsidó Állam, a mizrachista ideológiai igazság, kulturális és vallási centruma fogja őket összefogni. A Zsidó Állam ténye és valótsága kötelez bennünket a jelenlegi zsidó nemzedék letének a Nép, Ország és Vallás életideológiájával való kitűtésére mindaddig, míg életével teljes reallitást nem nyernek. Nagy hatású beszéde után *Ráh Efraim* és *Friedmann* Armit a mizrachista ideológiai igazság ismertették helygonyágyokból vett példázatokkal, míg *Josif* Móra a magára hagyott zsidó ifjúság problémáival foglalkozott. Az elhanyagolt zsidó ifjúságnak egy része azonban megtalálta a helyes utat és éime 3000 vallásos zsidó ifju az eszme igazi apotólaváit erdélyszerte, hogy felröszon mindenkit igazi pozitív zsidó munkára. A sziget, fargumuresi és clujai cionisták egyúttal a mizrachista ifjúság teljesítményeit, amelyekkel egyidejűleg egy új generáció nevelődik a vallásos zsidóság részére, a zsidó államiság jegyében. Lelkes hangú beszéde nyomán ercs visszhang támadt, amely a szónokot zájós tapokban réz-szítette. A naggyűlés a Hat-tíva hangjai mellett ért véget.

— **A székelyhídi Ceire Mizrach** az elmúlt héten tartotta meg tisztelői közgyűlést, amelyen a következő vezetőséget választották meg egyhangulag: Elnök: Róth Ernő, elnök; Weisz Odón, pénztárnok; Farkas József, hítkár; Róth Odón, ellenor; Weisz Sándor, a közgyűlés még egy hat tagu választmányt is választott.

— **A bánffihunydi hítközsegben** folyó hó 16-án választották meg az új vezetőséget. A választmány egyhangulag *Knop Samu* elnököt választotta meg elnöknek és *Ungár Leopold* alelnöknek. Gondnokok lettek: *Weisz Sámuel, Abraham Mór, Pénztárnok: Keisz Ignác, Ellenor: Guttman Mór.* A vezetőség nevében *Knop Samu* hítközseg elnök mondott köszönetet a megnyitott bizalomért.

— **A marosvásárhelyi ortih. hítközseg** vezetőségének kérésére Szófer Sámuel, a posonyi jesiva jejes növedéke. Szófer Mór a mizrachista ifjúság körében a hítközseg nyeltemplomban chirtoz és megindoz előadást tartott. A fiatal előadó tartalmas és nívós előadása fropphozta a hallgatóságot. Szófer Sámuel előadása után illetve, a jövő rabbinemzedék egyik legbiztosabb ígéréte.

— **A szamosújvári hítközsegben** f. hó 16-án voltak az előjárásági választások, melynek során az alábbi vezetőséget választották meg: Elnök: Vajda Elek, alelnök: Klein Mór, gondnok: Salomon Dezö, pénztárnok: Kepes Aladár, lb jegyző: Gottesmann Adolf. Választmány: Feuerstein Jakab, Kappel Herman, Silberstein Farkas, Wassersrom Lipót, Fenyvesi Jakab, Weisz Dávid, Weisz Mihály, Herschkovits Adolf, Nasch Béla, Nasch Lipót, Gudel Izid, Eischer Samu, Blum Tivadar, Deitel Izsák, Thaler Adolf, Ingber Mánó.

— **Eljegyzés.** *Kaufmann* Eszti-két Tamásdról eljegyezte *Weisz* Dezső Naggyendről. — Minden külön értesítés helyett.

— **Cionista zászló egy amerikai gőzhajón.** Az elmúlt héten futott be amerikai zsidó turistákkal a „Leonia” gőzös Halifaxba, amelynek ormán fehér kék cionista zászló volt kiűzve. Az arab sajtó igen éles hangon bírálja a hajó tisztikarát és arab ellenes provokációknak minősíti a cionista zászló kiűzését.

— **A kassai zsidóság megmozdult.** Április hó 22-én este fontos dátum merad a kassai zsidóság életében. Elsőözben adtak ill egymásnak találkozó a neologok, status quo k, az ortodoxok és a chassidok; a cionisták a mizrachisták, a hitellenkedők, lamáskodók és az ugynevezett „internacionalista” zsidók. Hozzávetőleges becslés szerint körülbelül 2000 ember gyűlt össze az itteni Schalkház szálló nagytermében, hogy meg-sanargatott németországi zsidó lesivereinkhez való szolidaritásának kifejezést adjon. Dr. Kahn, máhrisch ostrai és Friedmann kassai hítkörök német és jiddisch beszédekben követelték a németországi zsidó üldözések megszüntetését, az egyenjogú elbárást Németországban, az általános és teljes bojkottot mindennel szemben ami német, a Németországból menekült zsidóknak nódolt, hogy Eric Izraelbe vándorol-hassanak és pénz, így ott letelepedhes-ének. Az események, a mai impo áns gyűlés mély hatást váltott ki az itteni zsidóság körében, ami egy intenzív önszegélyz, illetve Palesztinát felépítő munkában kell, hogy teljes mértékben kifejezésre jusson. *Eljakim Hakaban.*

— **Az Emez fét, hogy sokan tartották a pészachi ünnepeket.** Az Emez hatalmas kampányt indított a pészachi ünnepek megtartása ellen. „A zsidó klerikálisok és burzsuok” — írja az újság — azon fáradoznak, hogy a zsidó iparosok és ha lehet munkásokat is pészach ürügye alatt távollartsák a munkától. Különösen a zsidó faluk ellen irányult ez a merénylet, ahol az éppen pészachra tervezett tavaszi munkálatokat akarják zavarani. A falukban már minjanakot organizáltak és a kollektívum tagjai a pészachi munkaszünetre és imádkozásokra beszélük rá. Éppen ezért ki kell adni a jelszót, — írja tovább az Emez — hogy pészach ünnepe alatt senki se hagyja el a munkahelyét. A megszerzett harcoss atheistáknak kötele-sége a vallási ünnepek ellenforradalmi jellegére felhívni a zsidó munkásság figyelmét. Kifogásolja a lap, hogy igen kevés gondot fordít az oroszországi zsidó sajtó a pészachellenes kampány lefolytatására. „A zsidóságnak mind-egy, hogy a horogkereszt jegyében tiltják el a kóser húst, vagy a szent szabadság nevében a pészachi macot. Ez is terror, az is terror és mindkettő a zsidóság megsemmisítésére törekszik.

Könyvmáglyák gyulnak fel Németországban

A nemzetiszocialista „kultur-propaganda” harmadik hetében nyilvános gyűlésen határozták el, hogy nagy-zabásu máglya-akciókat vezetnek be a német erődöcsökre és szellemre ártalmas idegen művek megsemmisítésére. A bizottság már el is határozta, hogy május 10-én tartják meg ünnepléyes keretek között a modern kor eme legnagyobb barbarizmusát. A „kulturbizottság” azt is terbe vette, hogy megtillja a német nyomdának, hogy zsidó írőknek német nyelven írott munkáit kiadja. A bizottság

szertint zsidó írőknek csak héber nyelven szabad könyveit kiadni. Amennyiben azonban német nyelven jelennének meg, úgy fel kell lütni a rajtuk, hogy fordítás. — Ugyanakkor kapjuk az értesítést, hogy a Pen Klubok ezidél kongresszusának elnökévé az elhunyt Galsworthy helyébe a Németországból kiűldözött Tnomas Mann akarják megválasztani, hogy a világ szellemi nagyságait ezzel is tüntessenek a mal hilleruralom ellen.

— **Honvagy Erebe.** A Szlovenszko északkeleti részén mindenütt megerősödését látjuk a palesztinai gondolatnak és az Erebe való kivándorlásnak. A hacsarara helyek mindenütt betelnek és sokszor a Chalucnak évekig kell várnia, hogy hacsararába eljuthasson. Homonna, Gátszecs, Varránó, Nagymihály stb. helyek egyenként 25—30 Chalucot küldenek ki évente a szent helyre. Csodálatosképen a csehslavákiai zsidóság behódolt a Cion, vagy a Mizrach gondolatnak és a chassid gondolkodásu, mély vallásossággal átitalt zsidóság is az eszme szolgálatában áll. Csak egy vagyunk van, hogy ők is kimehessenek áldásos munkára Palesztinába.

— **A brassói Wizo** az utóbbi időben nagy tagszerzési akcióit folytatott le igen kitűnő eredménnyel. A téli hónapok alatt a Wizo zsidó népgyűlést tartott fenn, ahol 70 ember kapott naponta élelményt. A népgyűlés, valamint a kultur és szervező munka tekintetében igen értékes és intenzív munkát végeztek: *Eiger* Adolfiné, *Koltz* Józsefné és *Deutsch* Arminné. — Dr. *Dutsch* Ernő főrabbi vezetése mellett sikerült Bialik-ünneplést rendezett a cionista ifjúság. *Becker* Miklós és *Romer* B. ba sikerrel működtek közre. — *Kain* Dávid költőigazgató vezetése mellett igen jól sikerült purim-estélyi rendezett a zsidó elemi iskola.

— **A michalovcei zsidóság** (Szlovenszko) vasárnap mintegy 2000 főny részvételével jelenlétében hatalmas tiltakozó gyűlést tartott a németországi zsidó-üldözések ellen és a német árak bojkottjának kimondásáért. Dr. Goldberger Márk nyitja meg a naggyűlést, amelyen jelen van Schmidt kormánybíró is. Az előadó méltatja a német antiszemita kilengéseket és a bojkott szükségességét. Dr. Láng Lajos csallakozik a németellenes bojkotthoz és különösen a német gyógyszerék és kémiai gyártmányok ellen foglal állást. Neveltségnek tartja azok álláspontját, akik a német gyógyszer nékülözhetetlenségét állítják, holott köztudomásu, hogy Franciaországban, Angliában egyetlen szem német gyógyszerrel nem használunk. Springer Eisik (Presov) különösen a vallásos zsidósághoz apelál és azonnali bojkottakció megindítása mellett tőr lándzsát. A naggyűlés elhalá-

rozta, hogy minden német terméket és irodalmat bojkott alá helyez. A hítközseg elhatározta, hogy az üldözött német zsidóság céljaira Tóra-adatokozásokat vezet be. Az ifjúság részéről akció indult a német filmek bojkottjának keresztülvitelére is. B. L.

— **A betlehemi hítközseg új vezetősége.** A f. hó 16-án lezajlott hítközseg választáson Indig Lázárt, a betlehemi cionista helyecsoport alelnökét a hítközseg elnökévé választották meg. Alelnök Izsák Lázár, gondnok Friedlander Cheszk-el lett. Választmányi tagok Véh Israel, Brimer Sámuel, Feig Kálmán, Náhán Kálmán, Steinberger Márkus, Gluck Leopold, Rosenberg Mándel, Goldstein Adolf, Póttagok: Farkas Hermann, Goldstein Adolf, pénztárnok Farkas Dezső.

— **Az érsekújvári zsidó leányegylet** ötv. Grosz Saroltáné a kitűnő pedagógus kö remiközletével gyűnyűően fejlődik. Hetenkét előadás van, amelyeknek sorát Stern Abraham rabbiné, az egylet disztribútkője kezdte, utána *Graf* Adolf igazgató neje tartott nagyszerű előadást. Az elmúlt szombatban *Herzog* Gyula, a „Machzik Jesivász” országos elnökének neje adott elő tartalmasan, *Rosenfeld* Erast pedig szépen olvasott a szótáról.

— **Beteg a radomyslei gaon.** Kassai híradás szerint, az orth. hítk, rabbiságának egyik tagja, a radomysleigaon: Rabbi Szmül Engel (Szmül ben Eszter) igen súlyosan megbetegedett. Legújabb jelentésünk arról szól ne, hogy a gaon állapotában javulás árt be.

— **Április 10-ig 500 németországi zsidó család érkezik Palesztinába.** Jeruzsálemből jelentik: A németországi események következtében április 10 ig 500 zsidó menekült család érkezett meg Palesztinába. A menekültek nagyrésze urban van Palesztina felé. Csaknem minden hajóval érkeznek meg németországi zsidó csoportok.

— **Terjesszékék és szerezzékék előfizetőkét az erdélyi zsidóság egyetlen független és legolcsóbb lapjának, a »Népünk«-nek.** A »Népünk«-nek egyetlen zsidó asztalról sem szabad hiányoznia.

AZ ERDÉLYI BANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R. T., CLUJ

AKTIV	Mérleg-Számla 1932. december 31-én	PASSIV	
Készpénz és bankári követelések	104.432.705-50	Részvnyitőke	82.000.000-—
Értékpapírok	9.888.915-—	Tartaléktőkék	
Váltófárca	422.074.826-—	Rendes tartalékalap	16.500.000-—
Adóskok	228.291.462-23	Kétes követelések tartalékalapja	19.151.843-99
Ingatlanok	650.366.288-23	Ingatlan értékesítéskeni tartalékalap	2.000.000-—
Övadálok 39.289.115-—	17.910.730-—	Nyugdíjalap	4.500.000-—
		Betétek	42.151.843-99
		Visszleszámított váltók a Banca Naționala	640.088.620-68
		a Romániel-nel	9.565.270-—
		Átmeneti tételek és kamatok	2.556.868-—
		Nyeresség	6.236.019-—
		Övadálok 39.289.115-—	
	782.598.611-73		782.598.611-73

Az ellenőrzésért: **I. Petroan** igazgató. — Jogosított könyv. **Conrad Otto**

Az igazgatóság nevében: **Anton Mocsonyi de Foen** **Hargitay Bertalan**

A könyvelésért: **Szabó Márton** cégjegyző. — Jogosított könyv.

Ha elegánsan és olcsón akar öltözködni keresse fel **CZITROM** uri szabóságát, ahová a legújabb tavaszi divatkülönlegesek már megérkeztek!

ORADEA, Meri-ucca 2.

RÖVID HIREK

MICHALOVCE (Szlovénia). A Rabbi Simon Ehrenfeld főbb elhunytával megüresedett főbb helyeket, rekonávit Ehrenfeld melleburgi főbb helyeit betöltötték.

NEW-YORK. Einsteinék elutasították a new-yorki „Heber egyesület berátatás” egyesület vezetője szövegét, amely a Heber egyesület és más zsidó intézmények céljaira.

ESSEN. Egy csapat egyenruhás hillerista bejárta a dussburgi rabbihoz, akikre revolvereket szegeztek a vállukra, és megkérdezték, hogy a rabbi a vér és eszméletét veszítette. Azután bejöttek a második emeleten levő templomba, ahonnan mincén értékesebb tárgyat ellopottak, amit nem sikerült megkérni, azt teljesen összeverték — Súlyos életvesztések. A hilleristák a lezárt utcák redőnyeit is izgalom tartalmú plakátokkal ragasztották.

JERUZSÁLEM. A hollandiai kormány felkérte a várossal kapcsolatban ezzel a céllal. Fogott repülőgépek építésén. A holland repülőgépek kétszer hetente fogják közbejárni Amsterdamban és Batavia között és visszafelé Jeruzsálemben fogják leszállni. Ezenkívül egy holland hollandiai-palesztinai személy- és postafőnök fogják megindítani. — Vezető cionista körökben úgy határoztak, hogy a XVIII. cionista világkongresszus 1933 augusztusában Jeruzsálemben tartják meg.

BOMBAY. Az indiai parlamentben kinevezték Meyer Nissimot, aki 1929-ben Bombay polgármestere volt.

MILÁNÓ. A milánói egyesület ipari kémia felkérte a helgátia a felkérte Alexander Tisbi tanulmányi programján elért győztes eredményeit elismerésképpen az olasz kormánytól ezer líra ösztöndíjat kapott. Tisbi jelenleg egy a Holt tengerről szóló tanulmányon dolgozik.

VARSÓ. A lengyelországi állatvédők egyesülete arra kérte a kormányt, hogy tiltsa be a zsidó vásárt.

HAMBURG. A Bornplatzon levő zsinagoga előtt a frontán beütköztek az ablakokat és üvegcsúszók a maradványait tartalmazó táblát. Ugyanezen az ajtóknál több zsidó üzlet kirakatait is beverték. Szombat este két zsidó családnál házkutatást tartottak, egy zsidó otthonban pedig egyenruhás egyének beütköztek és az otthon egy lakóját kizavarták az utcára.

DORPAT. A dorparti egyetemen meg fog nyitni a judaizmus tanterv, melyet gyűléséből az egyik tantervnek a kiadásait fedezve készítették.

BERLIN. Dr. Georg Lehmann berlini zsidó ügyvéd az elmúlt héten veronával megmérgezte magát. — Hollervorden Alex zsidó törvényszéki tanácsos felkérte magát. — Goldschmidt Ferdinánd zsidó szállodavezető veronával megmérgezte magát. — Kurt Lange berlini zsidó ügyvéd a Wanssee közelében öngyilkosságot követett el. — Prof. Dr. Hellmann heidelbergi zsidó tanár szívrogott meg. — Az öngyilkosságok végtelen sorban következnek egymásután. A német zsidóság legjobbjaival szemben az öngyilkosságok által, hogy kikérültek a nemzetellenességük, a gyilkosságok, a terrorizmus. Az országos újságíró szövetet kiadta a berlini zsidó újságírók marxiszta újságírókat. — Veselben az egyik üzlet tulajdonosa, Erich Leyer, amikor a terrorizmus elleni akciók elé álltak, hogy az embereket visszatartják a belepéstől, főleg a katonai egyenruhájait, magára vette első osztályú vaskeresztrendíjért (nagy katonai kitüntetés) és röpiratot osztogatott a következő szöveggel: „A mi kancellárunk többször kijelentette, hogy fegyvényt kap az, aki egy frontkatonát megsejt”. Ez a gesztus rendkívül módon hatott és a terrorizmus elvonultak.

AMSZTERDAM. Hollandiában az európaszerte növekvő antiszemita zsidó elleni tekintettel a zsidó érdekeket védő bizottság alakult meg, melynek elnöke A. Ascher, az amsterdami hitközség elnöke.

LEMBERG. Lembergben szabadlábra helyezték azt a négy zsidó fiatalembert, akiket mint a Orlovicsky lengyel diak állítólagos gyilkosait letartóztattak. A gyilkosság 1932 november havában történt. Minthogy zsidókat gyilkosítottak a gyilkosság, ez alkalommal az egyik hétig tartó pogromszünet zsidóellenes tüntetésekre. Most kiderült a zsidók ártatlansága.

RÓMA. Tomaso Montefiore olaszországi zsidó központi-ista 81 éves korában Rómában meghalt.

PRÁGA. Prágában a napokban cseh nyelvű felhívásokat osztogattak melynek címe: „Első felhívás”. Ezekben a röplapokban a cseh fasiszták felhívják a cseh népet, hogy rázzák le a zsidókat a nemzeti igazságtól és a következő szavakkal zárul: „Csehszlovák nemzet ebredj fel az utolsó pillanatban, mert meg akarja törtélni a cseh oroszian erőt”. A cseh oroszian nem az, hanem van a gép intésére vár. El a zsidókkal és németekkel!

Az oradeai Chinuch Neurim Egyesület felhívása. Az évtizedes múltira visszatérő nagyváradi Chinuch Neurim egyesület továbbra is folytatni óhajtja áldásos munkásságát a zsidó gyermekek vallásos nevelése érdekében és ezért az általa fenntartott chederben való felvételre, a rosch chodeskor kezdődő új félévre beiratást hirdeti. A beiratások folyó hó 26-án a Závada uccai templom udvarba a Sasz Chevra helyiségében veszik kezdetüket és naponta délelőtt 10-12-ig tartanak a tanfolyam megnyitására. Tekintettel arra a körülményre, hogy a chederben körülbelül 200 szegény tanuló nyer díjlanul oktatást, akiket nem tudunk ellátni a szükséges tankönyvekkel, kérjük a hitvesvéreinket, hogy amennyiben nélkülözhető tankönyveik, biblikák vannak, azokat bocsássák díjlanul az egyesület vezetőségének rendelkezésére. Az egyesület elnöksége nevében: Guttman Jakob elnök.

Színház u. (Str. Iosif Vulcan) 4. sz. alatt 1. emeleten 2 parkettes uccai szoba rendelkezésre, vagy iródnak május hó 1-re kiadó. Értekezni a „Népünk” kiadóhivatalában Színház u. 4.

HELGA-TEJ
csak plombázott üvegben valódi

Szögfü cég vezetője
MOCSÁRY ír géplavító műhely
Szt. László-ter és Teleky-u. sarok. Telefon 693
Szekszorosítás, Másolás
Bármilyen írógéppel!
Privát levelek gépellétek csekély díjért
Gépközléses és... denféle írógépek kölcsön

Elegáns szalmakalapok
olcsón és nagy választékban
a „HEDEKA” Szalonban
Szt. László-ter és Teleky-u. sarok. (Kaib. Kör mellett.)

Gyenge férfiaknak
válaszbélyeg ellenében díjmentesen küldöm szabadalmazott szakszociáció
„HEURÉKA”
találmányom ismertetését. — Cím: „PATENT 616” (111), 1. sz. po. 1.1.1.1.

Primăria Municipiului Oradea, Serviciul Economic No. 9971/1933.

Publicațiune
Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 8 Mai 1933, dela orele 10 dim. până la orele 12 a. m. din zi, se va ține concurs de oferte în biroul Serviciul Economic al Primăriei Etaj 1. camera No. 28 pentru contractarea furnizării prin bună învoia a rechizitorilor de birou (hârtie, cerneală, creioane, etc.) necesare serviciilor Primăriei pe anul 1933-1934.
Licitația se va ține în conformitate cu Art. 88-110 inclusiv din Legea Contabilității Publice, Regulamentul O. C. L. și normele publicate în Monitorul Oficial No. 127 din 4 Ianuarie 1931.
Oferta se va face numai în conformitate cu Caietul de Sarcini, care poate fi văzut în fiecare zi între orele oficiale la Serviciul Economic și pe tabela de publicațiune dela intrarea în edificiul Primăriei.
Oradea, la 21 Aprilie 1933.
Primar: Dr. Gela Egrý Secretar General: Dr. Voștinar

ZSIDÓ HUMOR ÉS TÖRTÉNETEK NAGYJAINKRÓL.

Az aranyserleg

A szanzi cadik hire a mult század közepén bejárta a világot. Híveit arra intette, hogy az emberi technika legújabb vívmányainak szemléletéből is erkölcsi tanulságot vonjanak le. Azt mondotta: a telegrel arra int, hogy az ember minden szóra vigyázzon, mert minden felesleges szót meg kell majd fizetni — odafele; a gyorsvonalat intsen meglérésre, mert néha egy perc miatt végzetesen el lehet kézni; a telefon juttassa eszünkbe, hogy míg itt beszélünk, az égi kagylón mindent hallanak.

Gondolkodására jellemző a következő kis jelenet: Valaki hozott neki egy nagy aranyserleget, hogy használja azt fel majd, az adományozó lelki üdvére (l'illij nismó-szej). Erre fogta magát a „Szanvi” eladta az aranyserleget, árát szétosztotta a jótékony célra — mert azt tartotta legmegfelelőbb lelki üdvösségi eszköznek.

A fanatikus Czadik.

Rabbi Doved Deulshnak, amikor egyszer újságolták, hogy egy ottani zsidó kereskedő szombaton nyitva tartja az üzletét, azzal fakadt ki: „Haszt a tipis, was halt er offen sabesz, er darf doch ohne dem nix verkaufen.” (Milyen hülye, miért tart nyitva szombaton, hiszen amugysem szabad neki árusítania.)

Őszinte üzletfelek.

Lengyelországban az egyik hitsorsos eladót a másiknak egy tétel árut határidős szállításra. Mikor az üzlet létrejött, az üzletfél kívánta hogy költsévelet írjanak, mire az eladó imígyen szólt:

— Nezd Majse, ha az áru emelkedni fog, én amugysem fogom szállítani, viszont ha esik, akkor te ugyse veszed át, mire kell tehát a költsévelet? K. D. (Satmar.)

A Hitler hering.

Rómában a jó öreg Mousseline mártást elnevezték Mussolini-mártásnak. A minap pedig Berlinben történt egy nagyon mulatságos história. Egy náci bement egy vendéglőbe és Hitler heringet kért. A pincér zavartan meglehetősen, hogy sohasem hallott erről az ételről. Másnap a vendég ismét bejött s most már a pincér boldog mosolylyal fogadta. „Sikerült szereznem egy Hitler heringet az ön számára, uram” — mondta. A náci megevette a heringet és csettintett a nyelvével. „Hogyan készítették?” kérdezte. „Ó, egész egyszerűen” válaszolt a pincér. „Vettem egy Bismarck-heringet, kivágtam belőle a velőt és a gerincet s lágra nyitottam a száját.”

A szakértelem.

A közelmúlt napok egyikén egy munkáskülső ember kihallgatáson jelent meg a német kancellárnál és hillerista érzelmeite való hivatkozással, miniszteri állást kért.

— Ért maga a politikához? — kérte Hitler barátságosan.
— Hogyne! Hisz magam is hét évig voltam mázólo...

A „jámbor együgyű.”

A szalmári rabbitól származik a következő szellemes magyarázat: Mi az, amit úgy neveznek, hogy „frommer Narr?” — A zsidó hagyomány szerint az Ur Isten már az ember születése előtt elrendeli, hogy milyen legyen, okos-e, vagy együgyű, bölcs-e, vagy ostoba, stb. Már most van olyan együgyű, aki jámborságból azért, hogy az Ur Istennek rendelését minél tökéletesebben teljesítse, még több együgyűsége törekszik, mint amennyit neki rendelkezett. — Ez a „frommer Narr.”

MOZI

Teatrul HEYMAN szinkór
„Hawai Rózsája”, Ábrahám Pál világhírű operettje, Eggerth Mártha, Petrovics Szveti, Verebes Ernő, Hans Junkermann.

